

Malá rekapitulácia za rok 2021

V roku 2021 nedošlo síce k novelizácii zákona č. 361/2014 Z. z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale s ohľadom na splnenie každoročnej povinnosti podať daňové priznanie k dani z motorových vozidiel a vysporiadať sa v ňom s vozidlami používanými na podnikanie, je vhodné pripomenúť si jednotlivé ustanovenia tohto zákona.

1. Predmet dane – povinné zdanenie vozidla motorového a prípojného, nie však každého, ale iba toho, ktoré patrí do kategórie (L, M, N a O) je evidované v Slovenskej republike a používa sa na podnikanie, t. j. vozidlo musí:

- ✓ patriť do niektorej zo zákonom vymedzených kategórií vozidiel (L, M, N a O),
- ✓ byť evidované v Slovenskej republike a
- ✓ byť používané na podnikanie (podľa § 2 Obchodného zákonníka alebo § 6 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) alebo na činnosti, z ktorých plynúce príjmy sú predmetom dane z príjmov podľa § 6 ods. 2 zákona o dani z príjmov (ďalej len „podnikanie“) – teda na sústavnú činnosť vykonávanú podnikateľom.

Používanie vozidla na podnikanie (spresnenie iba na účely tohto zákona) nazerá na vozidlo aj z pohľadu účtovníctva, teda ako majetok zaradený do užívania podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), alebo tiež aj z pohľadu dane z príjmov, ak pri príjmoch z podnikania podľa § 6 ods. 1 a príjmoch z inej samostatne zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 2 daňovník uplatňuje preukázateľne vynaložené výdavky spôsobom **evidovania vozidla v daňovej evidencii** podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov alebo tiež aj z pohľadu **uplatňovania výdavkov** spojených s používaním vozidla. Pojem používanie vozidla na podnikanie podchytil aj vzťahové situácie vozidlo a daňovník, ak ide o daňovníka v polohe **užívateľa alebo zamestnávateľa**. Predmetom dane sa tak vozidlo môže stať ešte skôr, než sa „skutočne“ použije „na ceste“, samozrejme za predpokladu, že spĺňa všetky ostatné podmienky predmetu dane.

2. Negatívne vymedzenie predmetu dane:

Predmetom dane **nie je vozidlo, ktoré má pridelené zvláštne evidenčné číslo s písmenom M, H alebo S, t. j.** vozidlo, ktoré má pridelené zvláštne evidenčné číslo s písmenom „M“ (novovyrobené vozidlo alebo novokúpené vozidlo), vozidlo s prideleným zvláštnym evidenčným číslom s písmenom „S“ – športové vozidlo alebo s písmenom „H“ – historické vozidlo. Ak teda ide o takéto vozidlo, ktoré spĺňa podmienku, t. j. patrí do zákonom vymedzenej kategórie vozidiel s prideleným zvláštnym evidenčným číslom obsahujúcim písmeno M, H alebo S, potom takéto vozidlo **nie je predmetom dane a neuvádza sa ani v daňovom priznaní.**

3. Oslobodenie od dane

Zákon o dani z motorových vozidiel sa zaoberá aj vozidlami, ktoré sú síce predmetom dane ale požívajú výhodu **oslobodenia od dane** a podľa toho, o ktoré vozidlá ide, sa následne tieto oslobodené vozidlá **od dane uvedú alebo neuvedú do daňového priznania.** Do daňového priznania sa uvádzajú a vyznačujú ako oslobodené od dane vozidlá, ak ich účel využitia súvisí s ochranou ľudského zdravia alebo majetku, alebo ak výhradne slúžia na poľnohospodársku výrobu alebo lesnú výrobu alebo sa nimi zabezpečuje pravidelná autobusová doprava vykonávaná vo verejnom záujme na mestských alebo prímestských linkách (t. j. v osobnej pravidelnej doprave). Ak ide o vozidlo diplomatických misií alebo konzulárnych úradov, toto je zo zákona oslobodené od dane za podmienky, že je zaručená vzájomnosť poskytnutia takéhoto oslobodenia – a neuvádza sa do daňového priznania.

4. Daňovník

Daňovníkom je **fyzická osoba alebo právnická osoba** (ďalej len „osoba“), v závislosti od toho, kto je zapísaný v osvedčení o evidencii časť I a časť II (ďalej len „dokladoch o vozidle“) **ako držiteľ**. Podľa zápisu v dokladoch vozidla môže byť potom táto osoba daňovníkom nielen v polohe držiteľa (ak je zapísaná ako držiteľ osvedčenia), ale aj v polohe užívateľa. V polohe užívateľa, môže byť osoba daňovníkom v prípadoch, ak použije na podnikanie vozidlo osoby, ktorá bola zrušená, zanikla, zomrela alebo nepoužíva vozidlo na podnikanie.

Je potrebné rozlíšenie osoby daňovníka, ak ide o prenájom medzi dvomi podnikateľmi, ak ide o prenájom vozidla medzi podnikateľom a nepodnikateľom, operatívny leasing a finančný leasing.

V postavení (**užívateľa**) je aj **zamestnávateľ**, ak vypláca cestovné náhrady zamestnancovi za použitie vozidla, ktoré sa nepoužíva na podnikanie či už samotným zamestnancom alebo inou osobou v čase, keď sa vozidlo používa na pracovnej ceste, za ktorú zamestnávateľ vypláca zamestnancovi cestovné náhrady.

5. Základ dane:

Základ dane zadaný „technickým parametrom“ (výkonom motora v kW, zdvihovým objemom v cm³, hmotnosťou a počtom náprav) **sa diferencuje pre „skupiny vozidiel“ (elektromobily, osobné vozidlá, úžitkové vozidlá a autobusy) rôzne**. Podľa základu dane sa následne priraduje ročná sadzba dane uvedená v **prílohe č. 1** alebo **prílohe č. 1a** k zákonu o dani z motorových vozidiel.

6. Zníženie a zvýšenie ročnej sadzby dane (§ 7):

S ročnou sadzbou dane je potrebné pre výpočet „finálnej“ dane ďalej pracovať a to spôsobom jej úpravy:

- ✓ primárne- **bud' v závislosti od veku vozidla** – dátumu prvej evidencie vozidla (roku výroby – tento údaj daňovník zistí z dokladov vozidla (osvedčenie o evidencii časť I a časť II, pre všetky kategórie vozidiel s výnimkou kategórie O4)) **alebo paušálne znížením o 60%** bez ohľadu na vek vozidla; toto kritérium sa týka iba kategórie vozidla O4,
- ✓ následne znížením o 50% - iba pre motorové vozidlá v závislosti od toho, či ide o **hybridné motorové vozidlo alebo vozidlo, ktoré využíva alternatívne palivo (LNG, CNG, vodík)**
- ✓ a úplne na záver pre všetky vozidlá znížením o 50%, ak sa používajú **v kombinovanej doprave**.

Číselník palív uverejnený na stránke MDaV SR obsahuje **nové označenie palív** vrátane alternatívneho paliva CNG, LNG a Vodík H₂ a tiež aj hybridného elektrického vozidla – HEV (hybridné elektrické vozidlo) a PHEV (plug-in hybridné elektrické vozidlo).

7. Vznik a zánik daňovej povinnosti:

Vznik a zánik daňovej povinnosti sa viaže ku konkrétnemu mesiacu zdaňovacieho obdobia. **Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom sú splnené požiadavky na vozidlo podľa § 2 ods. 1.**

Existujú aj výnimky na potvrdenie pravidla – zdanenia jedného predmetu dane najviac počas 12 kalendárnych mesiacov v jednom zdaňovacom období (ročnom). Výnimky zo základného pravidla **posúvajú vznik daňovej povinnosti na 1. deň kalendárneho mesiaca po mesiaci, v ktorom došlo k zániku daňovníka bez likvidácie alebo k zmene v osobe daňovníka pri jednom a tom istom predmete dane v jednom a tom istom kalendárnom mesiaci, alebo k vzniku daňovej povinnosti u jedného a toho istého daňovníka k jednému a tomu istému predmetu dane – vozidlu, u ktorého počas jedného a toho istého kalendárneho mesiaca došlo k zániku a následne k vzniku daňovej povinnosti, ide vždy o prvý deň kalendárneho mesiaca kedy sú splnené požiadavky na vozidlo podľa § 2 ods. 1.**

Tým, že vznik daňovej povinnosti sa vzťahuje ku konkrétnemu kalendárnemu mesiacu môže daňová povinnosť vzniknúť kedykoľvek počas zdaňovacieho obdobia (napríklad v prípade zakúpenia nového vozidla za účelom jeho používania na podnikanie, alebo prenájmu vozidla).

Zánik daňovej povinnosti sa viaže k niektorej zo skutočností obsiahnutej v zákone o dani z motorových vozidiel a nastáva **posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom k tejto zákonnej skutočnosti došlo**.

Zánik daňovej povinnosti sa tak viaže k vyradeniu vozidla trvalému alebo dočasnému z evidencie vozidiel v SR, k ukončeniu alebo prerušeniu podnikania, k ukončeniu použitia vozidla daňovníkom v polohe užívateľa (prenájom vozidla od osoby nepodnikateľa) alebo zamestnávateľa - ak zamestnanec použil vozidlo, za ktoré mu zamestnávateľ vyplatil cestovné náhrady, k zániku daňovníka bez likvidácie alebo k zmene v osobe daňovníka počas jedného kalendárneho mesiaca pri tom istom predmete dane (vozidle), k odcudzeniu vozidla, k vykonaniu zápisu pri prevode držby vozidla),

Tým, že zánik daňovej povinnosti je ovplyvnený vznikom rozhodujúcej skutočnosti uvedenej v zákone o dani z motorových vozidiel a vzťahuje sa ku konkrétnemu kalendárnemu mesiacu, môže daňová povinnosť zaniknúť kedykoľvek počas zdaňovacieho obdobia (napríklad v prípade predaja vozidla, odcudzením vozidla, odhlásením vozidla z evidencie vozidiel na dopravnom inšpektoráte v SR..)

8. Oznamovacia povinnosť o zániku daňovej povinnosti:

Využiť oznamovaciu povinnosť o zániku daňovej povinnosti možno vtedy, ak pre vozidlo **nie sú naplnené rozhodujúce skutočnosti predmetu dane (vozidla) podľa § 2 ods. 1** zákona a súčasne o tomto vozidle nebolo účtované podľa zákona o účtovníctve, vozidlo nebolo evidované v daňovej evidencii podľa zákona o dani z príjmov alebo na vozidlo neboli uplatňované výdavky spojené s jeho používaním.

Skúmanie podmienok pre oznámenie skutočnosti, že vozidlo nie je predmetom dane sa **spája s ročným zdaňovacím obdobím**. Oznámenie o zániku daňovej povinnosti sa uvedie do tlače, ktorého vzor na tento účel

určilo Finančné riaditeľstvo SR a uverejnilo ho na svojom webovom sídle. V tejto súvislosti sa **zánik daňovej povinnosti neuvádza v daňovom priznaní.**

9. Zdaňovacie obdobie.

Zdaňovacie obdobie „základné“ podľa § 9 ods. 1 sa spája s lehotou na podanie daňového priznania a zaplatenie dane a tým je pevne stanovený termín - 31. január (po uplynutí zdaňovacieho obdobia (**kalendárneho roka**)) podľa § 9 ods. 2 zákona o dani z motorových vozidiel.

Zákon okrem tohto „základného“ zdaňovacieho obdobia **pozná aj výnimky z ročného zdaňovacieho obdobia**, ktoré sa týkajú osoby:

- daňovníka, ktorý **sa zrušuje bez likvidácie**,
- daňovníka, ktorý **sa zrušuje s likvidáciou**,
- daňovníka, **na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz**,
- daňovníka, **ktorý ukončil podnikanie alebo prerušil podnikanie alebo**
- daňovníka, **ktorý zomrel.**

V prípade iného ako ročného zdaňovacieho obdobia je **povinnosťou oprávnenej osoby podať daňové priznanie spravidla do jedného mesiaca po uplynutí zdaňovacieho obdobia**, ktoré končí posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom k niektorým zo skutočností došlo.

V prípade daňovníka, ktorý zomrel, oprávnená osoba (dedič alebo niektorý z dedičov) je povinný podať daňové priznanie **do 3 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia**, ktoré končí posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom daňovník zomrel. **Rovnaká lehota** na podanie daňového priznania platí aj vtedy, **ak daňovník zomrie v lehote na podanie daňového priznania**. V prípade, ak daňovník zomrie, za zdaňovacie obdobie, v ktorom boli splnené podmienky pre podanie oznámenia o zániku daňovej povinnosti, môže dedič alebo niektorí z dedičov podať namiesto daňového priznania oznámenie o zániku daňovej povinnosti na tlačive, ktorého vzor ustanovilo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky a uverejnilo ho na svojom webovom sídle.

10. Preddavky na daň:

Povinnosť platenia vyplýva zo sumy predpokladanej dane. **Predpokladanou daňou** sa rozumie súčet ročných sadzieb daní príslušiacich vozidlám, ktoré sú predmetom dane k 1. januáru zdaňovacieho obdobia a ktoré sa na tento účel upravujú buď podľa veku vozidla alebo paušálne znížením o 60% pre vozidlá kategórie O4, následne podľa toho či ide o hybridné motorové vozidlo alebo vozidlo využívajúce alternatívne palivo, pričom do predpokladanej dane sa nezahŕňajú ročné sadzby dane tých vozidiel, ktoré sú od dane oslobodené (vozidlá slúžiace vymedzenému účelu a tým je: poskytovanie záchranu ľudského života a majetku (ide o vozidlá záchranej zdravotnej služby, banskej záchranej služby, horskej záchranej služby, leteckej záchranej služby a požiarnej ochrany), vozidlá, ktorými sa poskytuje osobná pravidelná doprava na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme a vozidlá slúžiace na používanie výhradne v poľnohospodárskej výrobe a v lesnej výrobe).

11. Zánik oslobodenia od dane

V súvislosti **so zánikom zákonného oslobodenia od dane**, ktoré sa vzťahuje na vozidlá záchranej zdravotnej služby, banskej záchranej služby, horskej záchranej služby, leteckej záchranej služby a požiarnej ochrany, alebo používané výhradne v poľnohospodárskej výrobe a v lesnej výrobe **sa zavádza povinnosť zaplatenia pomernej časti dane za tie mesiace, v ktorých k zániku zákonného oslobodenia došlo**. Ide o zavedenie rovnakého spôsobu výpočtu pomernej časti dane, tak ako je to pri všetkých ostatných vozidlách, ktoré sa nepoužívajú počas celého zdaňovacieho obdobia na podnikanie. **U vozidiel použitých mimo výkonu vo verejnom záujme** sa pomerná časť dane počíta v závislosti od počtu dní, v ktorých sa tieto vozidlá použili mimo výkonu vo verejnom záujme.

12. Platenie dane

Na základe vymedzenia vzniku a zániku daňovej povinnosti a vo väzbe na skutočné použitie vozidla na podnikanie počas zdaňovacieho obdobia, daňovník pri podaní daňového priznania zaplatí daň alebo pomernú časť dane.

Vzhľadom na skutočnosť, že daň z motorových vozidiel daňovník platí za zdaňovacie obdobie, ktorým je spravidla kalendárny rok, po uplynutí tohto zdaňovacieho obdobia, je povinný vysporiadať daňovú povinnosť formou podania daňového priznania a daň za vozidlá v ňom obsiahnutú skutočne aj zaplatiť. Ak je vozidlo používané počas celého roka, daňovník podľa zákonom vymedzeného základu dane (či už podľa objemu valcov motora v cm³ pre osobné

automobily alebo podľa najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti a počtu náprav pre úžitkové vozidlá alebo podľa výkonu motora v kW pre elektromobily) určí ročnú sadzbu dane uvedenú v prílohe č.1 alebo prílohy č. 1a, ktorá je súčasťou zákona. Pri výpočte dane však túto určenú ročnú sadzbu dane „podrobí“ úprave a to ako už bolo uvedené podľa jedného univerzálne nastaveného kritéria, ktorým je dátum prvej evidencie vozidla alebo bez použitia tohto kritéria, t.j. paušálne znížením o 60% pre vozidlá kategórie O4. Následne upraví ročnú sadzbu dane podľa toho či ide o vozidlo hybridné alebo či vozidlo používa alternatívne palivo (nie ropný derivát) a úplne na záver podľa toho, či bolo vozidlo použité v kombinovanej doprave.

Ak by sa však vozidlo nepoužívalo na podnikanie počas celého zdaňovacieho obdobia, je potrebné pre výpočet dane, ročnú sadzbu dane upravenú podľa vyššie uvedeného prepočítať v závislosti od skutočnej doby používania vozidla na podnikanie. Dôvodom môže byť napr. vznik alebo zánik daňovej povinnosti, vznik alebo zánik oslobodenia od dane počas zdaňovacieho obdobia.

13. Nastavenie hranice zaplataenia dane

Hranica sumy dane na úhradu bola nastavená vo výške 5 eur. Zavedením predmetnej hranice päť eur pre výslednú vypočítanú daň na úhradu v daňovom priznaní sa deklaruje povinnosť jej zaplataenia vždy, ak presiahne túto hranicu.